

підлеглих. Одяг сучасної людини відіграє важливу роль, як в повсякденному побуті так і виробництві, тому модний лук повинен бути до місця і нагоди.

Список використаної літератури

1. Воробьев Ю.Л. Комплексная безопасность человека как новая парадигма современной цивилизации // Проблемы анализа риска, том 8. 2011. № 2. С. 8-13.
2. Депутат О.П., Коваль І.В., Мужик І.С. Цивільна оборона. Навчальний посібник/За ред. полковника В.С.Франчука. – Львів : Афіша, 2000. – 336 с.
3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник. Вид. 3-е, перераб. і доп. Львів : УАД, 2006. – 336 с.
4. Нормативно-технічна документація з безпеки праці : веб-сайт. URL:pda.shpora.net/index. sq. (дата звернення: 5.05.2019).
5. Модный лук: законченный образ или погоня за трендами? *Casual* : веб-сайт. URL : <https://www.casual-info.ru/moda/wardrobe/182/69594/> (дата звернення: 8.05.2019).

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

*Поляков С.В.
м. Полтава*

Метою базової загальної середньої освіти є розвиток і соціалізація учнів, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів [5, с.4].

Однією із важливих умов досягнення даної мети є формування в школярів відповідального ставлення до свого здоров'я та здоров'я людей, що їх оточують, як до найвищих індивідуальних і суспільних цінностей. Стало зрозумілим, що назріла потреба переходу від етапу поінформованості школярів про стан їх здоров'я до етапу формування у них стійкої мотивації щодо здорового способу життя.

Розробкою теоретичних положень з проблеми здоров'язбереження в освіті займались низка науковців: Т.Є. Бойченко, О.М. Ващенко, Н.Ф. Денисенко, О.П. Омельченко, В.М. Оржеховська, В.О. Сухомлинський, А.Ю. Цина, В.С. Язловецький.

В. А. Сухомлинський стверджував, що турбота про здоров'я дитини – це не просто комплекс санітарно – гігієнічних норм і правил. І не список вимог до режиму дня, харчування, праці, відпочинку. Це, перш за все, турбота про гармонійну повноту всіх фізичних і духовних сил, а вінцем цієї гармонії є радість творчості [4].

Одна із змістових ліній у трудовому навчанні «Здоров'я і безпека» спрямована на формування особистості учня як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного члена суспільства, здатного дотримуватися здорового способу життя і формувати безпечне життєве середовище [5, с.7].

На сьогоднішній день теоретиками та практиками педагогічної науки виявлено та обґрунтовано шляхи формування здорової особистості.

О. М. Ващенко пропонує таку класифікацію існуючих здоров'язбережувальних технологій:

- здоров'язберігаючі – технології, що створюють безпечні умови для перебування, навчання та праці в школі та ті, що вирішують завдання раціональної організації виховного процесу (з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних

особливостей та гігієнічних норм), відповідність навчального та фізичного навантажень можливостям дитини;

- оздоровчі– технології, спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я учнів, підвищення потенціалу (ресурсів) здоров'я: фізична підготовка, фізіотерапія, ароматерапія, загартування, гімнастика, масаж, фітотерапія, музична терапія;

- технології навчання здоров'ю – гігієнічне навчання, формування життєвих навичок (керування емоціями, вирішення конфліктів тощо), профілактика травматизму та зловживання психоактивними речовинами, статеве виховання;

- виховання культури здоров'я – виховання в учнів особистісних якостей, які сприяють збереженню та зміцненню здоров'я, формуванню уявлень про здоров'я як цінність, посиленню мотивації на ведення здорового способу життя, підвищенню відповідальності за особисте здоров'я, здоров'я родини [1].

С. Омельченко, Л. Каліберда, виділяють подібні засоби здоров'язбережувальних технологій [3, с. 26]:

- засоби рухової направленості, що спрямовані на реалізацію завдань здоров'язбережувальних освітніх технологій;

- оздоровчі сили природи;

- гігієнічні фактори.

Мета цих освітніх технологій забезпечити дитині можливість збереження здоров'я, сформувані необхідні знання, уміння й навички здорового способу життя, навчити використовувати отримані знання у повсякденному житті.

Методика навчання у русі (автор О. Д. Дубогай), в основі якої закладено реалізацію педагогічних ідей В. О. Сухомлинського.

Педагогічна ідея даної методики полягає в інтеграції пізнавальної і рухової діяльності. Ігрові ситуації в системі пізнавально-рухового навчання сприяють зацікавленню учнів, створюють і підвищують інтерес до навчання [2].

За даною методикою диференційоване виконання рухових прийомів відповідно до предметно-дидактичного матеріалу, поєднання видів пізнавальної та рухової діяльності дозволяє здійснювати зв'язок між слуховим сприйняттям, мовним і руховим відтворенням.

Дидактичні рухливі ігри можна використовувати для ознайомлення учнів 5-6 класів з новим матеріалом та його закріплення, для повнішого і глибшого їх осмислення

Виокремимо деякі методичні прийоми, які можна використовувати на уроках трудового навчання з метою реалізації завдань здоров'язбережувальних технологій у процесі організації освітнього процесу:

- емоційно стимулювати та мотивувати учнів до роботи, реалізувати потребу дітей у позитивних емоційних враженнях, імітаційних рухах;

- попередження перевтоми, оптимізації рухового режиму учнів на уроках трудового навчання;

- різноманітні дидактичні ігри, що містять елементи рухових вправ, або завдань;

- проведення релаксаційних пауз під час уроків;

- оптимізація рухового режиму учнів за рахунок проведення рухливих ігор на свіжому повітрі за сприятливих погодних умов;

- систематична робота вчителя щодо дослідження соціально-психологічного клімату учнівського колективу з метою забезпечення комфортного перебування учнів у стінах освітнього закладу;

- комплексне використання можливостей трудового навчання задля творчого вираження особистості учня;

- формування навичок поведінки в суспільстві відповідно до моральних, естетичних та інших норм шляхом проведення різноманітних форм виховної роботи.

Отже, завдяки використанню здоров'язбережувальних технологій, вчителю трудового навчання вдається істотно вплинути на результативність як власної педагогічної діяльності, так і самопочуття учнів, якість засвоєння ними навчального матеріалу.

Список використаної літератури

1. Ващенко О. Здоров'язберігаючі технології в загальноосвітніх навчальних закладах / О. Ващенко, С. Свириденко // Директор школи. – 2006. – № 20. – С. 12-15.
2. Демешкевич М. А. про раціональну організацію режиму як засобу збереження здоров'я молодших школярів / М.А. Демешкевич, В.О. Сухомлинський // Методичний збірник Центру методичної та соціально – психологічної служби управління освіти Кіровоградської міської ради. – Кіровоград, 2013.– С. 94 – 102.
3. Омельченко С. Здоров'язбережувальна педагогіка: сучасні тенденції та перспективи розвитку / С. Омельченко, Л. Каліберда // Рідна школа. – 2012. – № 7. – С. 25 – 28.
4. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: у 5 т. / В.О. Сухомлинський. – К.: Радянська школа, 1976-1977. – Т.1. – 654 с.; Т.2. – 670 с.; Т.3. – 670 с.; Т.4. – 640 с.; Т.5. – 639 с.
5. Трудове навчання 5-9 класи : практичний посібник для вчителів / С.М. Дятленко, В.М. Лещук, О.Ю. Медвідь. Харків : Видавництво «Ранок», 2017. 128 с.

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ УСВІДОМЛЕНОГО СТАВЛЕННЯ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕЧНОГО ЖИТТЄВОГО СЕРЕДОВИЩА

*Кудря О.В.
м. Полтава*

***Анотація.** В статті автором здійснюється аналіз можливостей формування в учнів у процесі трудового навчання такої ключової компетентності як «Екологічна грамотність і здорове життя». Доводиться, що засобами змісту предмету можна сформулювати в учнів усвідомлене ставлення щодо необхідності організації безпечного життєвого середовища.*

***Ключові слова:** трудове навчання, навчальний процес, ключова компетентність, безпечне життєве середовище.*

Важлива проблематика сьогодення – це навчання підростаючого покоління особливостям збереження власного здоров'я та вмінню формувати безпечне життєве середовище.

На даний час в освіті прослідковуються закономірні зміни, які пов'язані із переосмисленням навчально-виховного процесу, його наповненням здоров'язберігаючими технологіями [1]. Змінюється і змістове наповнення навчальних предметів, більша увага приділяється питанням екологічної грамотності, здоровому способу життя, безпеці життєдіяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Праці М. Гриньової, Л. Пономарьової, С. Кириленка, Б. Шияна висвітлюють питання змісту й організації оздоровчої освіти та